

● SEGASED LOOD

Lääne maleva pealik lahkub ametist

Seda, et kaitseliidu Lääne maleva pealik major Kristjan Muld lahkub 1. novembrist ametist, teavad paljud, aga keegi ei taha või ei saa rääkida põhjustest, miks pealikuks oleku aeg lühikeseks jäi.

URMAS LAURI
urmas.lauri@le.ee

„Lähnen omal soovil ja see ongi kõik,” ütles veidi üle aasta maleva pealik olnud major Muld eile Lääne Elule. „Rohkem ma ei tahaks seda kommenteerida.”

„Praegune malevapealik on otsustanud jätkata oma teenistust kaitseväes,” kommenteeris kaitseliidu peastaabi strateegilise kommunikatsiooni osakonna ülem major Arvo Jõesalu.

Kolm aastat Lääne malevat juhtinud major Andres Välli andis mullu 3. augustil pidulikult tseremoonial maleva lipu üle major Kristjan Mullale. Maleva lipu vastu võttes ütles Muld, et tema eesmärk on luua toetav keskkond, kus liikmete ideed, ettepanekud ja mõtted on alati teretulnud.

Pool aastat hiljem hakkas kostma, et Mulla juhtimisstiil ei meeldi tema kaitseliidu kamraadidele. Sügise hakul oli üldlevinud teadmine, et pealik paneb ameti maha.

Teema, mida ei arutata

Kui Lääne Elu helistas ühele tähtsal positsioonil olevale Lääne malevas teenivale kaitseliitlasele ja ütles, et tahaks rääkida malevapealiku lahkumise teemal, lõpetas mees sõjaväelase otsekoheusega jutu: „Seda teemat me ei aruta!” Ja pani toru hargile.

Üks aastaid Lääne maleva staabis töötanud mees ütles, et lahkus praeguse pealiku pärast ka malevast. See, kuidas malevapealik asju ajab, ei meeldivat talle üldse. Ja lahkujaid olevat teisigi. Endise malevlase sõnu, et lahkutus on just nimelt pealiku pärast, kinnitas ka üks praegune Lääne maleva liige. „Väga palju pole neid küll olnud, aga oma jälje on see jätnud,” tões kaitseliitlane.

Major Muld on nõus reaktiivselt hinnanguga, et nende stiilid omavahel ei klappinud. „Jah, nii see võib tõesti olla. Nii see ilmselt ongi,” nentis ta.

„Oi-oi, nii palju on soppa, et anna agra olla,” rääkis teine laigulises mundris kaitseliitlane Lääne Elule. Mida ta major Mullale ette heidab, polnud mees nõus täpsustama. Ka polnud ta nõus oma nime leheveergudel avaldama. „Kriminaalajakas! Ja neid on oi, kui palju,” kuulutas ta saladuslikult.

„See vastab tõele, et on alustatud erinevaid distsiplinaar-menetlusi ja võibolla ka krimi-

Major Kristjan Muld jõudis kaitseliidu Lääne maleva pealik olla veidi üle aasta.

URMAS LAURI

naalasu,” oli Muld kaitseliitlase väitega nõus. „Minu teada ei ole ükski asi jõudnud lõpptulemuse ni, see tähendab, et ei ole teada, kas kedagi süüdi tunnistatakse või ei. Ka distsiplinaar-menetlusi on alustatud, aga mina ei tea, et neist ükski oleks lõpuni jõudnud,” ütles Muld.

Segadustest Lääne malevas olakse teadlik ka kaitseliidu pea-

staabis. „Vastab tõele, et oleme pöördunud õiguskaitse organisatsioonide poole, et selgitada välja, kuivõrd on osa maleva teenistujate tegevus olnud õiguspärane. Täna seisuga oleks kohatu laskuda detailidesse, aga saame öelda, et meie jaoks on oluline leida tekkinud küsimuste- le vastused,” kinnitas major Jõesalu.

Prokuratuur ei saanud täpsustada, milliseid kriminaalasu on viimase aasta jooksul kaitseliidu Lääne maleva tegevuse kohta algatatud. „Prokuratuur ei saa vastata isikustatud päringutele, kas inimese või juriidilise isiku suhtes on algatatud menetlus,” teatas Gerli Vahter prokuratuuri avalike suhete talitusest Lääne Elule.

Kaitseliidu Lääne maleva pealikud

Kaitseliidu Lääne malev taasasutati 27. septembril 1991.

- Margus Järve 1991–1992
- Heiki Magnus (pealiku kohusetäitja) 1992–1993
- Margus Järve 1993
- Aksel Heidemann 1993–1999
- Urmas Muld 1999–2000
- Heino Rebane (pealiku kohusetäitja) 2000–2001
- Jüri Treuman (pealiku kohusetäitja) 2001
- Arnold Juhans 2001–2015
- Mehis Born 2015–2016
- Rasmus Lippur 2016–2018
- Meelis Pernits 2018–2020
- Andres Välli 2020–2023
- Kristjan Muld 2023–2024

ALLIKAS: KAITSELIIT

Otsest seost algatatud menetlustel ja pealiku lahkumisel ei ole. „Minu teada minu suhtes ei ole algatatud ei kriminaalasu ega ka distsiplinaar-menetlusi,” ütles major Muld.

„Lõpuks ei mäleta enam keegi, millest kõik alguse sai,” tões anonüümsust palunud Lääne maleva liige. „Aga palju kurja on sündinud ja inimesed on omavahel tülis.”

Jätkab kaitseväes

Teenistust kavatseb major Muld jätkata kaitseväes. „Jätkan oma teenistust kaitseväes, ma olen maaväelane,” lausus Muld. „Ma arvan, et see [teenistus] jätkub Tallinnas, aga see alles selgub.”

Küsimusele, kas tagantjärele mõeldes oleks võinud teha midagi teisiti, et ametis oleku aeg oleks pikem olnud, vastas Muld: „Noh... Võibolla midagi... Aga mitte väga palju, arvan.”

Maleva lipu annab major Muld üle kaitseliidu Pärnumaa maleva pealiku ja Lääne maakaitseringkonna ülemale kolonnelleitnant Raigo Paimlale. „Ta on ilmselt ajutiselt kohusetäitja,” lausus Muld. „Eks siis selgub, kes pealikuks saab. Tean, et teatud kandidaadid on.”

„Hetkel on uuest pealikust veel vara rääkida, aga kui nimi selge, anname sellest kindlasti teada,” ütles major Jõesalu.

Major Kristjan Muld on kaitseliidu Lääne maleva pealik 2023. aasta augustist. Ta on teeninud kaitseväes ja kaitseliidus, on olnud staabi- ja luureohvitser ning osalenud rühmaülemana kaitseliidu missioonil. Major Muld on Lääne maleva Risti malevkonna liige.

Linnavalitsus maksab preemiat

Haapsalu linnavalitsus maksab neljale maa- ja planeerimisosakonna ametnikule kokku ligi 4000 eurot preemiat.

„Seal on terve nimekiri asju,” ütles Haapsalu aselinnapea Helen Rammu preemia maksmise põhjuste kohta. Täpsemalt ei soovinud linna- peale preemiate maksmise ettepaneku teinud Rammu öelda, põhjendades, et tege- mist on eraisikutega. „Mina seda maailmaga jagama ei hakka,” ütles Rammu.

Rammu sõnul ei tea ka ametnikud ise, kas, kes ja kui palju preemiat saab, kuid Haapsalu linnavalitsuse dokumendiregistris on kirjas, et linnavalitsus maksab linnakeskkonna spetsialistile Briti Klimbergile ja maaspetsialist Marju Kohtringile 1280 eurot ning maakorraldaja Tiit Kirsile ja planeeringuspetsialist Alice Laanemäele 640 eurot preemiat. Kõigile on toodud põhjenduseks: heade töötulemuste eest, kuid mille eest täpsemalt, jätab aselinnapea enda teada.

Küsimusele, kas ajal, mil linnaeelarve seis on keeruline, on mõistlik preemiaid maksta, vastas Rammu, et teatud juhul on ja sel korral on preemia konkreetsete tegude eest ning põhjendatud. „Nad on olnud väga tublid, uuenduslikud, neil on olnud palju tööülesandeid, uusi ülesandeid, ja nad on täitnud neid korrektselt ja ilma viigadeta,” ütles Rammu.

MALLE-LIISA RAIGLA

Järjekordne oksjon nurjus

Haapsalu linnavalitsuse oksjon, millega püüti 105 000eurose alghinnaga müüa Tuksis asuvat Villa kinnistut, luhtus.

Haapsalu aselinnapea Innar Mäesalu sõnul on plaanis kinnistu uuesti müüki panna. Ka eelmisel nädalal pakkumisteta lõppenud oksjoni üheksa kinnistut lähevad taas enampakkumisele sama alghinnaga mis eelmise kordki. Alghinda vähendatakse vaid Panga külas asuvat Internaadi kinnistul, millel asuvad Mäemõisa Püha Nikolause õigeusu kiriku varemmed koos kogudusemaja ja laudaga.

Müüki pandavale Internaadi kinnistule ja Karja 15 kinnistule Haapsalus on Mäesalu sõnul tekkinud huviline. See tähendab, et linnavalitsusest on nende kinnistute kohta uuritud ja küsimusi küsitud. „Kas esitavad ka pakkumised, ei tea,” ütles Mäesalu.

MALLE-LIISA RAIGLA

● JUHTKIRI

Maksude ideekorje

Valitsuse jutt maksufestivali lõppemisest on ennatlik. Sujuvalt on teatepulk edasi antud hoopis kohalikele omavalitsustele, kellel tuli hiljuti regionaalministrile välja pakkuda uusi võimalikke kohalike makse ja ideid, kuidas omavalitsuste tulubaasi suurendada. Enamasti pakkusidki omavalitsused uute ideede asemel välja just võimalikke uusi makse.

Läänemaa omavalitsusjuhid ütlevad kui ühest suust, et maksudega kehva majanduslikku olukorda ei paranda ja täiendavate maksudega elanike koormata ei saa. Kõige konkreetsemad ideed, kuidas makse tõstmata tulusid juurde saada, on Lääne-Nigula vallas. Nemad soovivad kasu lõigata eelkõige valda läbivatest kõrgepingeliinidest ja rajatavatest tuuleparkidest. Ometi ei käi see nii lihtsalt ja riigi poolt peaks tulema terviklahendus, mis võimaldab kohapeal toodetud energiat sealsamas soodsas hinnaga kasutada. Selleks tuleb luua vajalikud ühendused, mis tihti on sarnaste lahenduste puhul jäänud rajamata, ja omavalitsustel puudub võimalus tehnorajatistest kasu saada.

Kõige rohkem pakuti maksude ideekorjel turismimaksu kehtestamist. Ühest küljest on Haapsalu, aga ka kogu Läänemaa turismipiirkond ja saaks justkui turismimaksust kasu lõigata oma inimesi uute maksudega koormamata. Samas, teades, et Eestis on tihti kallim puhata kui välismaal, muutub täiendavate maksudega siseturism või Eestisse tulevate turistide hulk ilmselt väiksemaks. Nii võib see loodetava kasu asemel tuua tõesti hoopis kahju, sest Eesti asemel valivad hinnatundlikud inimesed puhkamiseks mõne teise riigi.

Selleks, et omavalitsused ja kogu riik majanduslikult taas jalule saada, on vaja muuta harjumuspärasest käitumismustrit. Lõppematuna näivate ja üha täiendavate maksudega õnne kellegi õuele praeguses seisus ei tule, pigem tekib üha enam tunne, et kaotavad kõik.

● TEISED LEHED

Minister virinat ei salli

VIRUMAA TEATAJA. Rahandusminister Jürgen Ligi ütles, et Eesti hädades ja madalas iibes on süüdi pidev virisemine. Kuna kõik virisevad, ei julge inimesed investeerida, ei julge laenu võtta ega lapsigi teha, kirjutab Lääne-Virumaa ajaleht oma juhtkirjas.

Ligi lisas, et positiivne foon mõjuks Eesti iibele oluliselt paremini kui negatiivne, sest inimesed ei julge peret luua, kui kogu aeg räägitakse, et kõik läheb aina halvemaks. Ministri arvates kardavad inimesed, et nad ei suuda oma peret ülal pidada, ja see hoiab neid tagasi. See hoiab neid tagasi ka ettevõtluses. Eemalt künka otsast on hea kommenteerida ja süüdistada liigeses virinas, aga enamik inimesi sumab sogaes vees ja püüab kuust kuusse ots otsaga kokku tulla.

Rahandusministri väide, et elu hoiab edasi liikumast inimeste virin, on lapselik, aga eelkõige solvav. Lisaks peaks rahandusminister teadma paremini kui keegi teine, millise mühinaga Eesti Euroopa riikide seas ostujõu tasemelt kukkunud on: Eurostati andmeil 27 riigi hulgas 19. kohal olla on masendav ning ennekõike näitab see rahva vaesumist. Kuid vaesuva rahva virin on inimlik ja mõistetav.

● LAUSELAEN

„Sattusin olema õige mees õigel ajal õiges kohas ja mind kaasati.”

Hardi Volmer filmide tegemisest. Lääne Elu, 19. oktoober 2024

Lääneranna valla tõetund

Iga koolis käinu, isegi kui see kool on Lihula gümnaasium, teab füüsikatunnis õpitut, et igal mõjul on vastumõju. Mida tugevam mõju, seda suurem vastumõju. See kehtib täiel määral ka sotsiaalsetes suhetes.

Haldusreformi käigus sündinud Lääneranna vald on uusmoodustis, mis ühendas endised Varbla, Koonaga Hanila ja Lihula vallad, vallakeskusega Lihulas. Plaan tundus paberil päris hea ja lubav. Varbla valla elanikuna olin minagi optimistlikult meelestatud. On ju selle kandi keskus sajanide olnud Lihula, ajal, kui liiguti hobusega, valiti lühim tee.

Kuid jah, oli kunagi. Rikkalik ajalugu ja asukoht riigi ühe põhimaantee ääres lubanuks head arengupotentsiaali. Paraku ei ole see aastakümnete jooksul teostunud. Sellel on mitmeid põhjusi ja tegematajätmissi.

Lihula on vana ja väsinud ning omapärase, teisi kogukondi võõritava-tõrjuva mentaliteediga. Ja see ei ole ainult viimaste aastate arengute tulemus. Kui mul tuli 1968. aastal valida, millisesse keskkooli minna, siis vanemad valisid Pärnu-Jaagupi, kuigi Lõpelt Lihulasse oli ainult 15 km, Pärnu-Jaagupisse läbi Pärnu enam kui 70 km. Valik tehti Lihula ja selle tollase keskkooli kehva maine pärast. Mina ei olnud ainuke, kes nii toimis.

Haldusreformi ühinemiste järel saadud suurtoetused ja Keskerakonna kantsina raha juurdevoolu nautitud tollane vald ja selle juht Mikk Pikkmets püüdis valda uut käiku saada. Ja algus oligi lubav. Asjad edenesid.

Edenesid kuni viimaste valimisteni, mil kohalikud poliitikategelased ja mõjuisikud, kelle oluline äriidee oli/on see, kuidas valda lüpsata ja ressursse kontrollida, koalitsiooni löid. Nad töid valda valitsema võõrleegionärid, kellel polnud valla kogukondadest sooja ega külma. Kõik valla juhtimisotsused koonduisid volikogu esimehe Armand Reinmaa käte ning vallavalitsus viis ja viib need kuulekalt ellu.

Koalitsiooni kinnisideeks sai Lihulasse uue koolihoone püstitamine. Selleks oli vaja raha ja õpilaste võimalikult suurt arvu. Ning asuti tegutsema. Metsküla kooli ja Virtsu kooli ja kogukonna vaenamine on saanud üle-eestilise tuntuse. Nad on

RAIT MARUSTE
endine riigikohtu esimees ja Euroopa inimõiguste kohtunik

vastu pidanud kogukondade koonduumise ja ühise toetuse toel.

Kooliastmeid tõmmati allapoole Varblas ja Koongas, Lõpe kool pandi üldse kinni. Seda kõike selleks, et Lihula kooli õpilaste arvu suuremaks saada ja selle kaudu tagada ka suuremat riiklikku finantseerimist. Lõppes see aga sellega, et Virtsu lapsed läksid kooli Muhusse, Varbla omad Tõstamaale ja Koonga lapsed enamikus Pärnusse.

Kokkuvõttekirvega löödi ka kohalike kultuurimajade ja kultuurisündmuste finantseerimist. Koalitsioon marssis edasi, reageerimata palvetele ja protestidele ning keeldudes arutamast sedagi, kas umbes 12miljonilist koolihoonet üldgümnaasiumile on üldse tarvis ja kas see on kahaneva ja vananeva elanikkonnaga valla jõukohane. Võrdluseks: Saaremaa vald rekonstrueeris kapitaalselt Kurressaare kooli kaks korda suuremale õpilaste hulgale umbes 7,5 miljoni. On mõistlik hoida silm peal, kuhu ja kuidas Lihula kooli ehitamise raha kulub ja läheb.

Ehk jõuab ka Lihulale ükskord kohale, et uhke koolihoone iseenesest ei anna ega saagi andma korralikku haridust. Keskkond, inimeste arv ja kultuurielu tase lihtsalt ei toida head gümnaasiumi ära. Heatasemelised gümnaasiumid asuvad 55 km eemal Pärnus. Muid koolihariduse arengu variante Lihulas pole volikogus kordagi isegi arutatud. Kogukondadest jõuga üle sõitmine tekitab pahameelt, konsolideeris kogukondi nagu Virtsu ja Metsküla ja osalt teisigi. Kuid tekitas ka arutelu- sid sellest, kuidas edasi.

● Pole imestada, et mõistlik ja kogukonna arengust hooliv inimene küsib, milleks meile sellist valda vaja on. Ja nii on tekkinud kogukondades üsna intensiivsed arutelud, kuhu ja kuidas edasi.

On selge, et uue koolihoone ehitamisega minnakse edasi. Volikogu esimees on määranud end ehituse juhiks ja saab selle eest ka vallalt palka, tema ratsasportkool saab vallalt toetust. Volikogu esimehe vallale tasulise täitevtoote tegemine on iseenesest kurioosum, aga see selleks.

Karm tõsiasi on, et Lääneranna valla laenukoormus saab olema nii suur, et lähikümnenädi raha on kinni uue koolihoone ehitamises ja siustamises ning suur hulk valla raha kulub eelseisvatel aastatel pangalaenu teenindamisele. Investeeringuteks ja muuks tegevuseks valla teistes piirkondades raha lihtsalt ei ole. See on kõik kokku roobitsetud Lihulasse.

Pole imestada, et mõistlik ja kogukonna arengust hooliv inimene küsib, milleks meile sellist valda vaja on. Ja nii on tekkinud kogukondades üsna intensiivsed arutelud, kuhu ja kuidas edasi. Kohalikes Facebooki gruppides toimuvad küsitlused ja debatted. Arutletavaid variante on mitmeid. Üks on näiteks selline, et Varbla ja Koonga ühineks endise Tõstamaa vallaga ja saaks Lõuna-Läänemaa valla. Virtsu arutleb asju Muhuga koos olemisest. Tõsiasi aga on, et arutelud on üsna intensiivsed ja laiaulatuslikud. Teemadega on tekkinud ka kohalikud liidrid.

Mõistagi sõltub räägitava teostumine mitte ainult rahva soovidest, vaid ka juriidikast ja valitsusest. Vaja on kindlat tahet ja eestvedajaid ning asi on ellu viidav. See, et omaaegne haldusreform vajab korrektiive, on juttuks ka mujal Eestis. Selge on, et kui asi teoks saab, on see üks pikk ja pingeline asjaajamiste rada.

Lõpuks teeb demokraatlikus riigis võimuotsustusi rahvas. Et sellised arutelud toimuvad, seda ei saa rahvale või mõnele isikule süüks panna. Selleni on viinud kohaliku võimu valikud ja otsustused. See, mida kogeme Läänerrannas, on lihtsalt loomulik vastumõju.

KIRJAKAST

Miks peab politsei põõsas passima?

Sõitsin pühapäeval Nõvalt Tallinna. Vahepeatus tuli teha Harju-Risti DPD pakiautomaadi juures. Veidi läks aega, sest otsisin telefonist paki koodi, aga pärast väikest pusi- mist istusin autosse ja asusin kärsitult pakki avama. Äkki panin tähele liikumist – minu auto suunas kõndis noor naispolitseinik. Peast käisid läbi mõtted, et sai vist mingil hetkel tee peal veidi kiirust ületatud. Autoakent ei saanud avada, sest süüde polnud sees ja võti oli taskus. Tegin arglikult auto- uke lahti ja kuulsin viisakat selgitust, et toimub aktsioon „Kõik puhuvad“.

Kuna ma polnud kaua puhuma sattunud, võtsin 15 aasta taguse teadmise, et tuleb põsed punnis lõputult puhuda, sest muidu tekib kontrollias eriline umbusk ja hääl läheb metalseks, et puhu veel ja veel ja veel. Küüni- tasin aparadi otsikut suhu võtma, aga õeldi lahkelt, et pole vaja, puhutagu teatavalt distantsilt. Puhusin. Kõik korras. Noor naine läks tagasi. Aga kuhu?! Parklas seisvasse eravärvide autosse, kust mõne hetke pärast väljus kena politseivormis noormees, et testida asja kaupluse juurde sõitnud mees- terahvast. Ka seal oli õnneks kõik korras.

Kõik tundub nagu hästi, aga samas ei ole ka. Kripeldama jääb, et miks peab selline aktsioon toimuma nurga taga nuker- dades ja eriti veel salajaselt tsiviilvärvi- des sõidukiga, mitte maanteel väarikates värvide politseisõidukiga? Miks on võetud omaks aastakümnetetagune formaat „politsei passib põõsas“?

Väidetavalt on sama formaati kasuta- tud ka Vasalemma poe parklas. Miks, ei saa aru. Ehk keegi selgitab.

Nõva elanik
(nimi toimetusele teada)

NÕUANNE

Kus peaks asuma hädaseiskamisnupp?

Töötan puidutöötlemisliinil materja- li vastuvõtjana. Liini vastasküljel on punane nupp, mida peaks ohuolukor- ras kasutama, kuid selleni jõudmiseks pean minema teisele poole liini, sest töötamiskohalt seda vajutada ei saa. Punane nupp on ka masina operaatori töökohal, aga tema töötamiskohalt ei ole näha, kui minuga midagi juhtub. Kas ohuolukorras kasutatav seenu- juline nupp peaks olema minu tööta- miskoha lähedal?

Kui masina valmistaja on ette näinud hä- daseiskamisnupu, peab see olema vabalt juurdepääsetav abivahendeid kasutama-

ta. Vabalt juurdepääsetavaks ei saa luge- da olukorda, kus töötaja peab tegema mi- tu sammu, et ulatuda hädaseiskamisnupu- ni. Hädaseiskamisnupu eesmärk on peata- da ohtlik protsess võimalikult kiiresti, teki- tamata sealjuures lisariski. Üldjuhul peab see asuma masinal töötaja töötamiskohal.

Hädaseiskamisnuppe peavad olema lihtsalt märgatavad. Hädaseiskamisnupp peab tasapinnast, millel töötaja seisab, ole- ma 0,6 m kuni 1,7 m kõrgusel. Madalamal asuva nupu korral töötaja kummardu- ma, mis võtab ohuolukorras aega või pole üldse võimalik. Kõrgemal asuva nupuni võib olla ohuolukorras raske ulatuda.

Ettevõtetes on sageli näha, et hädaseis- kamisnupu kasutamine on takistatud. Hal- vimal juhul on nupp katki ja seda polegi või- malik ohuolukorras kasutada. Teiseks takistuseks on nupu ette asetatud taara või tootmiseks kasutatavad materjalid, mõnel ju- hul on seenukujulist nuppu kasutatud min- gite esemete (näiteks tööriistad, kõrvaklap- pid) riputamiseks. Nii hädaseiskamisnupu ette ladustatud asjad kui ka nupul rippuv ese võivad takistada masina hädaseiskamist.

Hädaseiskamisnupu puhul on oluline, et selle vabastamisel ei tohi masin uuesti käi- vituda.

Rein Reisberg
töökeskkonna konsultant

● UUED MAKSUD

Omavalitsusjuhtidel on kohalikesse maksudesse vähe usku

Uute kohalike maksude kehtestamine Läänemaa omavalitsusjuhtides entusiasmi ei tekita, pigem on nad seda meelt, et tulubaasi suurendamiseks tuleb leida teisi lahendusi.

MALLE-LIISA RAIGLA
malleliisa@le.ee

Regionaalministeerium pöördus mõne aja eest omavalitsuste poole sooviga esitada ettepanekuid, kuidas omavalitsused saaksid suurendada oma tulubaasi ja pakkuda lahendusi, mis võimaldaks piirkondlikust ettevõtlusest enam tulu saada. Läänemaa omavalitsustest pakkus ainsana ministeeriumile ideid Lääne-Nigula vallavalitsus, kes keskendus oma vastuses pigem ettevõtluse arendamise võimalustele ja seeläbi suurema tulu teenimisele.

Ministeeriumi pöördumisele vastas Eesti 79 omavalitsusest 15. Enamik ettepanekuid esitanud omavalitsusi pakkus siiski välja uute kohalike maksude kehtestamist nagu turismimaks, arendusmaks, kinnisvaramaks, pärandvaramaks, sissesõidumaks, teemaks jne.

Lääne-Nigula vallavanema Janno Randmaa (pildil) sõnul keskendus ka regionaalminister läbivalt maksudele. „Kes mõtleb välja parema maksu – aga see pole pääsetee,” ütles Randmaa. „Kehva majanduslikku olukorda käitumisharjumusi muutmata maksude kaudu paremaks ei tee,” lisas ta.

Tulumaksumuudatus

Haapsalu linna- ja valla pea Urmas Sukles (pildil) ütles, et temast on ettepanekute küsimine mööda läinud, kuid head lahendusi, kuidas omavalitsuste tulubaasi suurendada, tema sõnul polegi. „Ei ole turismimaks Haapsa-

Ehkki Läänemaa üritused ja loodus meelitavad siia palju turiste, ei tõtta omavalitsuste juhid turismimaksu kehtestama.

MALLE-LIISA RAIGLA

lule hea, ei ole parkimistasude kehtestamine Haapsalule hea,” ütles Sukles. „Riik riisub nagu nii koore ja laseb omavalitsustel veel maaslamajat lööma hakata. See ei ole hea.”

Ka Läänemaa vallavanem Ingvor Saare (pildil) ei näinud, et turismimaksu vallale kasu tooks. Samuti on tema sõnul küsitav, kuidas maksu peaks koguma hakkama.

Tulubaasi suurendamiseks on välja pakutud ka ideed lubada inimestel registreerida kaks elukohta, kuid sellesse, kas see

kuidagi ka omavalitsuste olukorda parandab, oli Suklesel vähe usku. „Ma ei ole näinud ühtegi arvutust,” ütles ta.

Randmaa sõnul oleks ainus maksumuudatus, mida tegema peaks, tulumaksu oma, et omavalitsustel oleks senisest rohkem finantsautonoomiat. Siiani on suur hulk omavalitsusele laekuvast rahast tema sõnul sildiva, mis ütleb, mille jaoks seda raha kasutama peab.

Suklese sõnul on tulumaksu muutmist palju arutatud, kuid tööle pole see hakanud. Sellest aastast laekub omavalitsustele küll ka osa pensionidelt makstavast tulumaksust, kuid kas sellest on linna- ja valla peale olematu. „Väga sellest aru ei saa. Tei-

sed maksutõusud võtavad võimaliku õnne ära,” ütles Sukles.

Lääne-Nigula vald soovib tulubaasi suurendamiseks saada riigilt senisest suuremat kompensatsiooni looduskaitsealuse maa eest. Lääne-Nigulas on palju sellist maad, millele kehtib piirangute tõttu osaline või täielik maaomakust. Ometi on maa hinnad tõusnud, kuid kaitsealuste maade eest saadav kompensatsioon on jäänud muutumatuks.

Saare sõnul senisest suurem kompenseerimine järgmisest aastast küll tuleb, kuid seda saadakse omavalitsuste enda tulubaasist niinimetatud Robin Hoodi seaduse kaudu. „Idee on õige, aga mehhanism on vale,” ütles Saare.

Arendada ettevõtlust

Randmaa sõnul tuleb omavalitsuste tulubaasi suurendada läbi ettevõtluse arendamise. Vallast kaevandatavaid maavarasid tuleb kohapeal vääridada. See loob Randmaa sõnul töökohti, mis omakorda toovad rohkem kliente ka kohalikkude poodi ja juuksuri juurde.

„Maksud ei käi poes ega too juuksurile tulu,” ütles Randmaa.

Et maapiirkonda ettevõtteid juurde tuleks, tuleb Randmaa sõnul ka riigil energia- ja teedevõrku kavandades arvestada sellega, kuidas selle abil arendada kohalikkude ettevõtlust – et ettevõtted saaksid näiteks tuuleparkide või elektri kõrgepingeliinide kõrval

kasutada soodsamat elektrit. Selleks on aga Randmaa sõnul vaja kavandada elektriühenduste võimalused tootmisalade tarbeks. Arendusi luues tuleb tema sõnul mõelda eelkõige terviklahendustele.

Sarnaselt tuuleparkidega peaksid Saare hinnangul teadus protsendi müügikasumist omavalitsustele toetust maksma ka päikeseparkide arendajad. Saare sõnul on ta seda nii regionaalministeeriumis kui ka arendajatega pöördunud ning idee poolt ollakse.

Vormsi vallavanemal Triin Lepal polnud eile aega teemat kommenteerida, Vormsi volikogu esimees Kata Varblane jäi Lääne Elule tabamatuks.

Iirimaa suursaadik otsib Eestist moodulmajade valmistajaid

Palivere Pikajalamäe keskus andis Iirimaa suursaadikule James Sherryle kindlustunde, et Läänemaa areneb, siin ei seisa elu paigal.

„Paliverre sõites ütles ta, et on siin ka varem käinud. Aga [külaskäikude vahepeal kerkinud] tervise- ja spordikeskuse teenindushoonet nähes ütles ta, et on märgata arenguprotsessi. See näitab, et meil asjad toimivad, ei ole päriselt paigal,” kirjeldas Lääne-Nigula vallavanem Janno Randmaa suursaadiku külaskäigu lõppu.

Iirimaa suursaadik James Sherry külastas Lääne-Nigula valla reedel. Oru kultuurisaali juures tervitasid teda erilise üllatusena iiri hundikoerad, mis tegi suursaadikule suurt rõõmu – ta märkis, et pole väljaspool oma kodumaad nii palju iiri hundikoeri korraga näinud.

Iirimaa suursaadik James Sherry andis Oru raamatukogule üle kaks pakki raamatuid.

URMAS LAURI

Vallavanem Randmaa andis suursaadikule lihiülevaate Lääne-Nigula vallast. „Meil on kõik hästi,” tõmbas vallavanem oma esitlusele joone alla.

Suursaadik andis raamatukogule üle kaks pakki raamatuid – ühes olid ingliskeelsed köited, teises eesti keelde tõlgitud teosed.

Miks ta just raamatuid kaasa võttis, oli suursaadikul lihtne selgitada, sest lugude jutustamine on iiri kultuuris väga oluline kohal. „Irlased on ise seda meelt, et nad on jutuvestjad,” lausus suursaadik oma rahvusaaslastest rääkides. „Väikese riigi kohta on hea meel tõdeda, et ükskõik, kuhu sa maailmas lähed, on keegi ikka mingist iiri raamatust, meie kirjandusest kuulnud. Ja nii saadaksegi teada, kes me oleme ja kust me tuleme.”

Kiirülevaate oma riigist tegi suursaadik ka Oru kooli seits-

mendale klassile, kelle tundi Sherry ja teda saatev seltskond külastas.

Lõunapaus tehti Soolu küla Peetri talus, kus räägiti kohaliku kogukonna elust ja koostööst. „Näitasime suursaadikule, millised meie vanad talud olid,” ütles Oru osavallavanem Janek Loorens.

Päeva teises pooles külastati valla ettevõtteid. Tutvumistürru alustati aga hoopis Uuemõisast. „Küllastasime Aikkoni, mis tegutseb küll Uuemõisas, aga on registreeritud meie vallas,” ütles Randmaa. Aikkonis arendatakse ja toodetakse akustilisi ning tulekindlaid lae- ja seinapaneelid.

„Saadik ütles, et Iiri pool on suur nõudlus moodulmajade järele,” ütles Randmaa. Suursaadik loodab leida Eestist partneri, kes selliseid maju Iirimaaale tarniks. „Teame, et selliste hoonete eks-

port on meil Skandinaavia suunal, aga millised on erinevused näiteks Iirimaa majade tootmiseks?” arutles Randmaa.

Martna osavallas sai suursaadik Ohtla farmis imetleda šarolee lihavesi. „Seal oli ta üllatunud – ta enda vanaisa ja isa olid samuti põlluharijad,” ütles Loorens.

Palivere turismi- ja tervise- ja spordikeskus pakkus suursaadikule huvi Läänemaa liikumisharustuse ühe keskuseks.

Randmaa peab niisuguseid külaskäike valla jaoks hästi oluliseks. „Kui sellised inimesed valda külastavad, on see ju ka meie valla reklaam – me külastame erinevaid ettevõtteid, info hakkab liikuma. Vestlusringid, võrdlused, kuidas on ühes või teises riigis asjad korraldatud, on kasulik info mõlemale poolele,” ütles Randmaa.

URMAS LAURI

● KONTSEERT

Haapsalus kõlab „Tahkuna kaanon”

Multiinstrumentalist ja helilooja Rainer Jancis püüdis Tahkuna tuletorni jaoks kirjutatud heliinstallatsiooni „Tahkuna kaanon” vinüülplaadile ja esitleb seda koos saksofonist Maria Faustiga reedel Haapsalus.

KAIRE REILJAN
kaire@le.ee

„„Tahkuna kaanon” oli minu jaoks üsna suur väljakutse,” tunnistab Jancis. „Kuna originaalteos on kirjutatud Tahkuna tuletorni mitut ruumi ühekorraga hõlmavaks installatsiooniks, tuli kõvasti vaeva näha, et omapärane tunnetus stereopilti valada.”

Küsimusele, mis seob Jancis Hiiumaal asuva Tahkunaga, vastas ta, et ei muu kui looduslik müstika. „See on üks kummaline paigake, mille läheduses läks põhja Estonia ja toimusid lahingud teises maailmasõjas,” ütles ta. Jancis sõnul on juhtunud nii, et viimase kümmeaasta aasta jooksul on ta sattunud Tahkunasse esinema mitme soolo kontserdiga.

Päris esimene kokkupuude Tahkunaga oli muusikul Priit Pääsukese filmi „Impromptu” võtetel, kui ta musitseeris seal ühe improvisatsioonilise võtte jaoks. Heliilooja tunnistab, et samal ajal hakkas idanema ka tuletorni heliinstallatsiooni valmistamise mõte. „Pidasin seda alguses ulmeku ja unistasin niisama, kui korraga taipasin, et mul ongi võimekus ja vahendid see ära teha,” ütles ta.

Jancis sõnul inspireeris teda tuletorni tarbeks heliinstal-

latsiooni looma eelkõige soov ise füüsiliselt kogeda, mis tunne on viibida heliteose n-ö kohus. „Samuti see helide ringliiklus, mille tekitasin läbi torni keskel oleva augu üheksandalt korruselt alla kukkuvate helide ja esimeselt korruselt üles tõusvate helimotiividega. Mingi muu konstruktsiooni puhul poleks see olnud võimalik,” rääkis ta. Tahkuna installatsiooni puhul oli helilooja üks ideid, et tornis sees teravteost nagu ei kuulegi, samas vaikse ilmaga on väljast kuulda, kuidas kõik korrused kokku mängivad.

Nüüdseks on „Tahkuna kaanon” jõudnud iseseisva heliteose na vinüülplaadile. „Mis on võimalik ja isegi veel ägedam kui see installatsioon, sest nüüd on tarannanud inimeste kodudesse,” ütles Jancis.

Jancis sõnul on see, et tal õnnestus kõik vinüülplaadile talletada, pisut ootamatugi. Kogu muusika lindistas ta üles Tahkuna tuletornis nii, et igale korrusele oli paigutatud mikrofon ja materjali originaalallikaga segades saavutas ta pärast mitmeid ebaõnnestunud katseid lõpuks soovitud tulemuse.

„Tahkuna kaanon” on reede kontserdi avalugu. „Koos sellele Indrek Kasesalu poolt spetsiaalselt tehtud videoga, mis ai-

Rainer Jancis tuleb Haapsallu oma uut plaati esitlema. ERAKOGU

tab neid üles-alla helirännakuid visualiseerida,” kirjeldas Jancis.

Kontserdikava on helilooja sõnul aga mitmekihiline, koosnedes nii lugudest, mida ta on juba mitu aastat mänginud ja täiustanud, kui ka uutest motiividest. „Pakun Haapsalu bluusilembestele toitu bluusitraditsionaali „In my time of dying” näol, öudust Black Sabbathi „Black Sabbath” näol, kuid ka ülevust ja meloodiat lüürilisemate paladega,” lubas Jancis.

Jancis mängib laval mitut instrumenti ja saadab seda kõike enda ehitatud, jalgadega manipuleeritava akustilisel trummikomplektil. „Usun, et programm on huvitav nii bluusisõp-

radele kui ka proge- ja etnofänidele, kuna vihjeid kummalegi on ohtralt, ning samuti džäs-sihuvilistele,” rääkis Jancis.

Haapsalu ja Võru kontsertidele on Jancis kaasanud saksofonist Maria Fausti. „See tundus loogiline, sest viimastel aastatel on mult Maria kohta pidevalt päritud ja isegi Jaan Toomiku lühifilmi sattus nii Maria kui ka minu muusika. Mõtlesin, et kui teised inimesed tunnetavad mingit loomingulist sidet minu ja tema vahel, ju siis seal on midagi, mis meid ühendab,” ütles Jancis. „Nii palju, kui olen Mariaga seni kokku puutunud, siis kõik klapib ja usun, et need, kes kontserdile tulevad, ei kahetse,” lisas ta.

Haapsalu Herilased said esimese võidu

Esimest hooaega Saku I liigas mängivad Haapsalu Herilased said neljapäeva õhtul Tallinnas peetud mängul kirja esimese võidu.

Haapsalu Herilased võitsid Audentese spordigümnaasiumi võistkonda 67:59.

Mäng algas edukalt vastastele, kes kohe läksid juhtima 13:0. Juba esimese veerandaja jooksul tegi aga Haapsalu võistkond kaotatud punktid tasa ja veerandaja lõpuks olid Herilased vaid punktiga taga. Veerandaja ajale mindi seisuga 18:17.

Teise veerandaja alguses asusid Herilased juhtima ega lasknud mängu lõpuni enam korragi vastaseid ette. Teise veerandaja lõpuks juhtis Haapsalu 37:30, kolmanda veerandaja lõpuks oli seis 54:45 Haapsalu ka-

suks ja mäng lõppes Herilaste võiduga 67:59.

Herilaste meeskonnale tõi enim punkte – 12 – Mattias Rausberg, 12 lauapalli võttis Kent-Kaarel Vene ja enim resultatiivseid sööte andis Sten Egert Laub, kokku neli.

Seni on Herilased esiliigas mänginud neli mängu, millest kolmel esimesel on tulnud tunnistada vastaste paremust. Eelmise mängu kaotasid Herilased Eesti Maaülikool / Eveconile 79:88.

Ühe võidu ja kolme kaotusega on Haapsalu Herilased praegu turniiritabelis 12 võistkonna seas 9. kohal.

Herilaste järgmine mäng on 25. oktoobril kell 19.30 koduväljakul. Siis on vastaseks Rapla KK Nobe. **MALLE-LIISA RAIGLA**

Segavolle avavõistluse parimad.

MEELIS NUKKI

Volletajad alustasid turniiri

Reedel sai avalöögi kuueetapiline sisehooaja segavolleturniir, mis annab võimaluse kõikidel võrkpalliharrastajatel talvisel hooajal tulla kokku ja võistelda.

Esimesel etapil osales 35 võrkpallisõpra, kes jagati üheksaks neljalikmeliseks võistkonnaks. Kõik mängisid omavahel läbi ühe geimi 19 punktini.

Turniiri esimese etapi võitis võistkond, kus mängisid Marcus Jundas, Grete Tiker-

puu, Lukas Kaup ja Kenerth Paes. Teiseks jäid Hendrik Naar, Triin Heilu, Tõnu Heinorg ja Raul Paju. Kolmanda koha saavutasid Janar Kuld, Kristiina Peterson, Darion Pukk ja Reiko Sahtel.

Järgmine etapp on 22. novembril kell 18 Wiedemanni spordihoones.

Teist hooaega toimuvat turniiri korraldab Ridala spordiklubi.

MEELIS NUKKI

Algklasside parimad jalgpallurid on Haapsalu algkoolis

Reedel selgusid Uuemõisa jalgpallihallis teist aastat järjest Risti koolijalka piirkonna parimad jalgpallurid.

Turniirisüsteemis oli võistlemas kolm tüdrukute ja seitse poiste võistkonda. Kokku osales 69 1.–3. klassi õpilast viiest maakonna koolist.

Tüdrukute arvestuses läksid vastamisi Uuemõisa lasteaedalgkool, Haapsalu linna algkool (HLA) ja Taebla kool.

Esimeseks tuli sel korral HLA, kes ühe viigi ja võiduga sai tabelisse neli punkti. Järgnesid Taebla ja Uuemõisa.

Võidukas algkooli tüdrukute võistkonnas mängisid Tuule Ojasoo, Johanna Kuhi-Thalfeldt, Sille Helin Lepik, Julia Mark, Emma Sofia Eller, Arina Jermolina, Kärölin Perhold, Johanna Kumel ja Anna-Maria Sille.

Poiste võistkonnad olid jagatud kahte alagruppi. Haapsalu algkool ja Uuemõisa olid mõlemad välja pannud kaks võistkonda. Lisaks osalesid Risti, Oru ja Taebla lapsed.

Esimeses alagrupis võttis kuue punktiga võidu HLA II võistkond. Teiseks tuli Uuemõisa I ja kolmandaks Taebla. Teise alagrupi võitsid täiseduga Risti lapsed. Neile järgnesid Oru ja HLA I.

3.–4. koha mängus läksid vastamisi Oru ja Uuemõisa I. Viimastel õnnestus mäng tulemusega 2:1 võita ning oma eelmise aasta tulemust koha võrra parandada.

Esikohamängus käis tuline heitlus alagrupi võitjate HLA II ja Risti vahel. Võidusoov oli mõlemal tiimil suur ja mäng igati finaali vääriline. Võit läks tulemusega 3:2 sel aastal Haapsalu algkooli poistele.

Võitjavõistkonda esindasid Jakob Abdullejev, Andro Kepp, Kusti Loorits, Hert Riismaa, Rasmus Luik, Markkus Villers, Johann Kristel ja Steven Salumäe.

Mängu vilistasid Martti Pukk ja Rauno Tutk jalgpalliliidust.

TRIIN VELLEMEÄ

Risti kool õppis hõimunädalal tundma sugulasrahvaid

Igal aastal tähistatakse oktoobrikuus üle Eesti hõimupäevi, sel aastal otsustasime seda teha ka Risti põhikoolis. Eelmisel nädalal oli koolis hõimunädal, mille jooksul said õpilased rohkem teada meile keele ja rahvakultuuri kaudu lähedastest soome-ugri rahvastest.

Kunstiõpetaja Pille Pirk aitas kooli koridori seinale meisterdada keelepuu, kust õpilased said näha meie lähemaid ja kaugemaid keelesugulasi ja aimata, et keeled võivad ka kaduda – osa keeli tähistavaid lehti puult oli juba maha langenud.

Kooli kokk Laura Schönberg pakkus mitmesuguseid soome-ugri rahvaste toite – saime maitsta mokšalaste kotlette ja piima-aedviljasuppi, vadjalaste kurgisalatit, Karjala pirukat ja soome-ugri rahvastele iseloomulikku ahjukala. Vahe-tundides ja muusikatundides sai kuulda hõimurahvaste muusikat ja ka ainetundides räägiti sugulasrahvastest.

Hõimunädalal tõi Ristile Slovakkias elava ungari vähemusrahvuse rahvapilliansambli ja tantsijad.

Kolmapäeval oli koolis muinasjutuhommik, kus iga klass esitas klassijuhatajate eestvedamisel ühe soome-ugri rahva muinasjuttu – oli toredaid lavastusi, mõnusat jutustamist ja ettelugemist.

Kogu kool istus ühises ringis saalis toolidel ja vaipadel ning nautis. Muinasjuttude vahele mängisid Risti osakonna päri-

musmuusikud Kail ja Enrik Visla juhendamisel mari, soome ja eesti rahvamuusikapalasad.

Hõimunädala lõpetas kontsert ungarlastelt, kes jõudsid meie juurde tänu koostööle Feno-Ugria ja Liszti instituudiga. Kooliperlele esines Áron Lakatos ja tema bänd Slovakkias. Tege-mist on traditsioonilist ungari rahvamuusikat esitavate noor-

te ungarlastega. Ansambli liikmed elavad vähemusrahvusena tänapäeva Slovakkias, endistel Ungari aladel. Esiviiuldaja Áron Lakatos on õppinud Budapestis Liszti akadeemias. Ansambliga oli kaasas kaks tantsijat, kes ka õpilastele ungari tantse õpetasid.

KAIL VISLA
Risti põhikooli huvijuht

KAIL VISLA

● VEHKLEMINE

Nelli Differt ja Sten Priinits on Eesti karikavõitjad

Haapsalu epeetähed Nelli Differt ja Sten Priinits korraldasid nädalavahetusel Eesti karikavõistlustel Tartus ehtsa jõudemonstratsiooni.

AIVO PALJASMAA
info@le.ee

Mõlemad klubi En Garde esinijad ei lasknud vastastel õieti hingatagi ja päeva lõpuks tõstsid võidukarikad uhkelt üles.

Naisi osales turniiril 26. Differt alustas heitlust 16 parema hulgas, kus vastaseks oli kodulinlane Julia Trynova. Differt sõitis temast üle 15:4. Sama juhtus veerandfinaalis tšehhi linnalane Iris Maria Matskevitsiga – 15:5. Poolfinaal peitis teatud intriigi, sest vastaseks oli endine haapsallanna, nüüd Tallinna värve kaitsev Katrina Lehis. Differt käis Lehisest kindlalt üle 15:9.

Muide, veerandfinaalis suutis Lehis väga napilt alistada En Garde'i teeneka vehkleja Kristina Kuuse 9:8.

Finaalis oli Differtil ehk veidi rohkem pingutamist, kui alistas Tallinna esindaja Veronika Zuiškova 15:12. Zuiškova oli poolfinaalis väga napilt üle tänavusest Euroopa meistrist Irina Embrichist 11:10.

Eesti koondislane Julia Beljajeva jäi pidama 16 parema hulgas. Praegu Milanos elav Erika Kirpu võistlustel ei osalenud.

Differtile olid need esimesed võistlused pärast mälestusväärset olümpiaturniiri 27. juulil Pariisis. Pärast seda polnud ta epeed kätegi võtnud. Nüüd käis ta abikaasaga koos Pariisis ja treenis seal koos prantslannadega ühes klubis. „Eks mul siht on ikka silme ees, mida lähiaastatel veel vehklemissarjal tahaks saavutada,“ alustas Differt oma praeguste mõtete ja tunnete iseloomustamist. „Tartu võistlus kujunes ootamatult kergeks. Sportlik vorm pole kuhugi kadunud. Niisugune tunne on, et läheb järjest paremaks.“

Matšis Trynovaga maksis ilmselgelt kogemuste vahe. „Lehisega meeldib mulle aga alati vehelda. Viimasel ajal oleme ju harva rajal kokku saanud. Ja üldse

Nelli Differtile olid karikavõistlused esimene jõukatsumine pärast Pariisi olümpiamänge. 2 X MALLE-LIISA RAIGLA

meeldib mulle võita tugevaid vastaseid,“ ütles Differt. Finaalis Zuiškova vastu jäi Differt korra paari torkega taha, kuid võitis siis oma kindla joone ja lõpp oli tal juba vormistamise küsimus.

Eesti naiskonnal ei ole ju peatreenerit, MK-etapid lähenevad. Küsimusele, kuidas epeenaised ilma väejuhita MK-etappidele lähevad, eriti just naiskonna turniiridele, vastas Differt, et see on valus küsimus. „Praegu ajab igatüki meist oma joru, aga sellise demokraatiaga võistkondlikul turniiril läbi ei löö,“ ohkas ta. „Vehklemissarjal juhatus tundub veidi saamatu olevat ja vehklemist kui ala ei oska nad ka publikule atraktiivselt maha müüa. Hetkel on seis väga segane, aga peatreeneri peavad nad leidma.“

Eesti naiskonda kuuluvad praegu peale Differti Embrich, Lehis ja Beljajeva. Novembri esimesel nädalavahetusel on MK-etapp Araabia Ühendemiraalides ja kolmandal nädalavahetusel Kanadas Vancouveris. Eest-

lannad osalevad muidugi mõlemal turniiril.

Mehi osales Tartu turniiril 39, nende hulgas ka üks lätlane. Priinits alustas bravuurikalt, käies tšehhi linnalane Nikita Lambinenist üle 15:4. 16 hulgas tuli vastaseks sugulane, nooruke õepoeg Rico-Janree Ojamu. Onu võitis 15:11. Hiljem selgus, et Rico-Janree suutis Stenile kõige rohkem vastu torkeid sooritada.

Veerandfinaalis oli Priinitsa vastaseks jällegi Haapsalu noormees. Priinits võitis Oliver Laasikut 15:10. Poolfinaalis polnud tšehhi linnalane Edvin Jahust õiget vastast ja viimane lahkus rajalt kaotusega 7:15.

Finaalis oli Priinitsa vastane juba tõsine tegija, Eesti koondislane Filipp Djatšuk. Meie mees võitis 15:10.

Ülejäänud En Garde'i vehklejatest jõudis 16 hulka Kenro Keiro Silde, kes jäi alla tšehhi linnalasele Jevgeni Blinovile 12:15. Joonas Laanesaar jäi pidama 32 hulgas, Kristo Kaus 32 hulka ei pääsenud.

Sten Priinits on pärast kevadist dopingusaagat võistlusvormi tagasi saanud.

„See oli mu kolmas võistlus pärast kevadist halenaljakat dopingusaagat,“ alustas Priinits võistlusjärgset kommentaari. „Augustis Valge Daami turniiril tundsin end veidi imelikult (Priinits ei pääsenud isegi poolfinaali – A. P.), kuid hiljutisel Endel Nelise memoriaalil, mille võitsin, ja eriti nüüd Tartus läks kõik nagu õlitatult. Endalegi veidi ootamatult, sest põhiliselt olen tegeleenud füüsilise poolega, tehnikaga pole nii palju tegeleenud.“

Tegelikult treenib Priinits poolteist kuud juba nii Ojamut kui ka Laasikut. „Eks ma õepojale olen palju õpetust jaganud ja matšis temaga ei läinud ma kurjaks. Natuke ikka hoidsin teda, ei hakanud poissi tükkideks lammutama. Temast võib vehkleja kasvada küll, kui ta isukalt töö teeb.“

Laasiku kohta lausub Priinits, et noormees on viimasel ajal kiiresti arenenud: „Potentsiaal on silmaga näha.“

Poolfinaali- ja finaalivastaste kohta ütles Priinits, et hoidis rahulikku joont. „Varem kippu-

sin keset matši mingeid kärbeid taga ajama, nüüd keskendusin oma tugevatele ja vastaste nõrkadele külgedele.“

Praegu on Priinits vaieldamatult Eesti esimõök. Mis edasi? „Unistused on suured, aga tegelikult tuleb kõike võtta aasta kaupa. Aga kui teha, siis ikka tõsiselt.“

Lähim võistlus on nüüd paari nädala pärast MK-etapp Bernis. Lisaks Priinitsale kuuluvad seal Eesti meeskonda Djatšuk, Markus Salm ja Kaspar Tafenau. Nagu naiskonnal, pole ka meeskonnal hetkel ametlikku peatreenerit. „Jutud käivad küll Juhan Salmist, aga ametlikult pole vehklemissarjal juhatus seda veel maha hüttnud. Mis puutub aga naiskonna peatreenerisse, siis parim variant oleks keegi välistreener. Selleks ei leidu aga raha,“ tõmbas Priinits jutule joone alla. Hetk hiljem lisas aga: „Inimene kõrvalt lööks selle süsihappegaasi õhust minema, et maailma tippu kuuluvad naised saaks hapi- ning hingata.“

● LÜHIDALT

Rehkalt tuli kolmandaks

Nädalavahetusel Rakveres peetud kõrgetasemelistel Georg Lurichi mälestusvõistlustel noortele sai Haapsalu maadleja Kenert Rehkalt (pildil) pronksmedali.

Rakveres oli võistlemas 441 noormaadlejat 18 riigist. „Kuna oli ette teada, et võistlus on kõrgetasemeline, läksime sinna ainult ühe võistlejaga,“ ütles Haapsalu Dünamo maadlustreener Aap Uspenski.

U13 vanuseklassi raskekaalus +70 kg võistelnud Rehkalt võitis mõlemad alagrupimatšid, kuid kaotas finaali pääsumatšis hilisemale võitjale. Pronksimatšis aga võitis Rehkalt Ukraina esindajat.

Läneranna spordikooli maadlejatest tuli tüdrukute U17 vanuseklassis kehakaalus –43 kg hõbe medalile Marleen Takk.

Rehkaltil on viimasel ajal olnud mitmeid edukaid võistlusi. Jõu meistrivõistlustel sai ta teise koha ning nädal varem oli Lihulas kolmas. Lihulas võistles edukalt ka Rehkalti klubikaaslane Robert Vjazemski, kes sai U17 vanuseklassis kehakaalus –71 kg teise koha. **Kaire Reiljan**

LÜGi jalgpallurid näitasid klassi

Läänemaa gümnaasiumiealiste noormeeste koolivahelisel jalgpallivõistlusel hüvis Läänemaa ühisgümnaasiumi meeskond kõik kolm poodiumikohta.

Haapsalu kunstmuusikakooli peetud võistlusel oli Läänemaa suurim gümnaasium LÜG väljas kolme võistkonnaga ehk igaal gümnaasiumiastmel oli välja pandud oma võistkond. Neile pakkusid konkurentsi Noarootsi gümnaasium, Kullamaa keskkool ja Haapsalu kutsehariduskeskus.

Võistluste favoriidi koormat kandev LÜGi 12. klasside võistkond, kelle ridades mängisid ka Läänemaa esindusmeeskonna poisid, eksisid kahes mängus, kui kaotasid Haapsalu kutsehariduskeskusele ja Kullamaale. Kaks mängu viigiga lõpetanud LÜGi 10. klassi võistkond, kes ainsana kaotusekibedust ei tundnud, tuli turniiri võitjaks.

Ühe kohapunktiga kaotanud LÜGi 11. klassi võistkond jäi teiseks. Kolmanda koha punkte oli võrdset kolmel võistkonnal ja kohad jagati värvavate vahet arvestades. Parima vahega tuli kolmandaks LÜGi 12. klass. Seega napsasid esikohaku kõik kolm LÜGi gümnaasiumiklassi. Kullamaa keskkool mängis ennast neljandaks, Haapsalu kutsehariduskeskus viiendale ja Noarootsi kuuendale kohale.

Läänemaa ühisgümnaasiumi 10. klassi ehk võitjate meeskonnas mängisid: Gregor Suslov, Gregor Kaasen, Morten Ristmägi, Roven Laitamm, Kristofer Laanberg, Jan Rääli, Kevin Reidla ja Samuel Saar. **Carol Stopkin**

Laskurid noppisid Lätis medaleid

Nädalavahetusel Lätis kõrgetasemelistel võistlustel osalenud Haapsalu laskurid naasid koju hulga medalitega.

Kõige paremini läks haapsallastel meeste sportpüstolis, kus Elari Tahvinov tuli 277 silmaga võitjaks. Poodiumile jõudis ka Kaimar Pärnpuu, kes tuli meeste arvestuses 276 silmaga kolmandaks.

Lisaks üldarvestusele selgitati välja ka parimad juuniorid. Selles arvestuses hüvisid Haapsalu juuniorid kõik kolm poodiumikohta – Pärnpuu järel teine oli 272 silmaga Karlis Lõps, kes sai üldarvestuses viienda koha, ja kolmas Lõpsist ühe silma vähem lasknud Arti Aasav, kes tuli üldarvestuses kaheksandaks. Lõpsi ja Aasavi vahele mahtus üldarvestuses Arikko Astra, kes tuli 272 silmaga kuuendaks.

Lätis medalid võitnud laskurid Elari Tahvinov (vasakult), Kaimar Pärnpuu ja Johanna Rammu. MATI SEPPI

Hästi läks haapsallastel ka meeste õhupüstolis, kus finaali kaheksa parema sekka pääses kolm Haapsalu laskurit: Tahvinov, Jasper Rea ja Aasav. Napilt, vaid ühe silmaga, jäi finalist välja Lõps.

„Kui Elari võitis eelmisel aastal selles harjutuses esikoha, siis sel aastal lootust ei olnud, sest pani pika puuga ära,“ ütles treener Mati Seppi. Finaali viimase

vooruni jagas Tahvinov teist-kolmandat kohta noorte maailma-meistrivõistlustel osalenud lätlase Rihards Zorgega ning paremusjärjestuse selgitamiseks tuli teha lisalask. „Mõlemad väris-tasid, aga lätlane lasi 9,1 ja Elari 8,8,“ kirjeldas Seppi. Nii pidi Tahvinov sel korral leppima kolmanda kohaga.

Esimest korda finaali pääsenud Aasav sai lõpuks neljanda koha, Rea oli kuues. Juunioride arvestuses tuli kolmandaks finalist välja jäänud Lõps.

Sport- ja õhupüstoli harjutuse tulemusi liites selgitati ka püstoliharjutuste üldvõitja ja selle karika tõi koju Tahvinov.

Naistest lasi harjutuses 30 lasku ringmärki Haapsalu Johanna Rammu, kes tuli 267 silmaga kolmandaks. Seppi sõnul oli see Rammule esimene välisvõistlus.

KAIRE REILJAN

Kolm püha õhtusöömaaga

Kuidas kõik tegelikult oli? Esiaja salaajalugu

OLEV REMSU

„Päh, õige mul asi! Ma võin sedasama teha,” hooples Nevski.

„Kui te lugemise ära õpite, kõrgeaus, siis,” torkas Tverdilo.

„Mis! Lõuad pidada ja edasi teenida!” põrutas Nevski ning Tverdilo sõrmed tõmbusid valusalt rusikasse.

Mäng käis täie kirega, nõnda et osavõtjad ei saanud silmi kaartidelt lahti ning salakavalad kumpmanid puistasid nii Neitsi Maarja kui ka Nevski märjukese piiskopi palmi- ja seedriaias kasvatatud looduslikku unerohu mandleid, mis oli kokku segatud veel eriti suigutava Vastseliina meega, ning varsti lõõskasid mõlemad surmaund.

Paar versta allavoolu, Kastre jõekindluse joonel, oli tõke ette lastud, laevad peatusid ning pardale murdsid piiskop Hermann palgatud mõõgavennad, võtsid kaasa Nevski luksuskandetooli, kuid mitte tühjalt, vaid koos Neitsi Maarjaga, kellel treditähnapale säras armas-kallis unenääratus.

Kui Nevski ärkas, kanti talle ette, mis juhtus, ning suurvürst käskis Sineusel rammida Truvorit. Kahe laeva meeskonna vahel läks kähmluseks ning – ajalool on tõega vempve varuks – selle jäädvustas leetopisets Lavrenti (Laurentius) oma täienduses Petseri-Nestori kroonikale „Lugusid Borissist ja Glebist” kui lahingu Omovožkal (Emajõel).

Neitsi Maarjale aga ei andnudki kuri saatust võimalust ärgata.

Taldrik on maal, mis on pintsli ja õlivärvide asemel meisterdatud roogadega. Kaetud taldrik on esteetikapidu. Roog taldriku peal on aga sõnum ning seda täna ainult iseendale, kuna emineents lõunatas pidulikust stalaktiitsaalis erandkorras üksinda.

Miks? Aga sellepärast, et Maarjamaa piiskop oli äraütlemata armukade ning ei soovinud oma armastust, Jumalaema, kellegagi jagada.

Katedraali stalaktiitsaali sahvris ootas veel vinnutatud ja soolatud tükke Üldelumbest ja Engelbertist, kuid loomulikult ei hakanud Hermann kõige suu-

remat pühadust tempima väiksemate pühadustega.

Seda olen ma kuradi hästi teinud, kiitis Hermann ning patsutas kahvliga enda õlga.

Missugune oli siis maaltaldriku sõnum sisuldasa? Sama, mida ütles Jeesus viimasel paasasöömaajal:

„See on minu ihu, mis teie eest antakse. Sööge minu mälestuseks.”

Ja Hermann sõi.

Mida ütles pokaal laual?

„See karikas on uus leping minu verest, mis teie eest valatakse.” Ja Hermann kallaskas vere astjast pokaali ning lonksas, hoidis suus, ei neelanud kaua alla, et kätte saada täistunnetus. Kiirelt kugistavad vaid sõjamehed, nemad tahavad langeda täis kõhuga. Roogadest peab tundma õdu, selleks

peetaksegi pause toidukäikude vahel. Et üksinda poleks igav, et ikka väärt seltskonda jätkuks, pidas piiskop endaga sisedialoogi.

„Kas sa ütlesid midagi?” alustas mina. „Ei,” vastas sina. „Kas midagi oli kuulda või?”

„Eloii, eloi, lama sabahtaami oli sult kuulda,” sõnas mina. „Võõras keeles. Mida see tähendab?”

„Pole aimugi! Henricus de Lettis ikka ütleb mõnikord niimoodi,” ütles sina.

„Kui Henricus, siis on see vist piiblist. Ma tean, sa pole piiblit kättegi võtnud. Sinu piibel on sinu vend, peapiiskop Albertus Riias, tema piibel on paavst Roomas,” rääkis mina.

„Kord paavst, kord vastu-paavst, kummast sul parajasti kasu on. Hea tähendabki kasu. Tartus polegi ühtki piiblit, Riias üks oli, kuid see varastati ära,” teatas sina.

„Jumal hoidku, kes seda tegi?” üllatus mina.

„Vend Albertus arvab, et Saatan,” kostis sina.

„Mida sarviline piibliga teeb?” tahtis teada mina. „Kas

soovib ennast ümber kasvata-da?”

„Ei! Kus sa sellega,” naeris sina. Saatan luurab. Kogub infot. Ju läheb tal selleks vaja piiblit, rääkis Albertus, ta oli seda paavstilt kuulnud,” rääkis sina.

„Kas paavstilt või vastupaavstilt?” uuris mina.

„Mis vahet seal on? Ühed satanistid mõlemad,” vastas sina.

„Ja sina teed praegu Saatana vastu endale armulauda?” küsis mina. „On ju?”

„Vastu? Miks vastu?” pani sina imeks. „Kui tahad päästetuks saada, siis pead ise oma hingeaven-lasele deemonile ukse avama.”

„Peltsebuli peltsebuliga välja ajama?” küsis mina.

„Võib ka niimoodi öelda. Aga see on keeruline, siin oma omad kindlad reeglid. Saatanale tuleb ohverdada kolm inimest – esimese vastutulija tol hommikul, preestri enda lähedalt ja oma armastuse. Kõiki neid peab armastama, muidu ei loe, ja kõige rohkem peab armastama oma armastust. Niiviisi saad needusest lahti,” teadis sina.

Järgneb

● Aga sellepärast, et Maarjamaa piiskop oli äraütlemata armukade ning ei soovinud oma armastust, Jumalaema, kellegagi jagada.

ARRIVA OÜ	SPORDI- VÕI VABAAJAJALATS	PRUUN- VETIKAS	...KODA	B NAABER	PUTKA	HOIAK, SUHTUMINE	ENE K EESSÕNA	EESTI POLIITIK	LENNU- VÕIMETU LIND	EESTI DIRIGENT
KERGE KELDRI- TÄHTS						TIUKSOON				
MALEND				KORRAKS OIGAMA SURNU NÄO- JÄLJEND						
RAHAKAPP (PANGAS)							SUKELPART TERRASS SISSEKÄIGU EES			
...SÕNA			PIIRKOND IIRIMAAL AUTOMARK						JAGU GLASUURI- TUD KIVI- DEST AHI	
SAJAND	PALLIMÄNG MURUL UURALI KEEL- TE RÜHM							KURTSÄ- TOOVIIUM TAKU- VÕI LINAPUNDAR KETRAMISEKS		
SUPELRANNA KATE					VARAKAS					
VARE					SÕNALINE OSA					
TRÜKIS						PAIK RAADIUM				
INGLISE K EESSÕNA			KASIN, NAPP ESINDUS- LIKKUS				OHKAMINE NÄITEKS			
REGISTREE- RIV MÄRGE										JOOVASTUS
URAAAN	TAIME NÕELJAS LEHT SUUR					MAAMAJA VÄRVING, NÜANSS				
PLATS			BASKI END. TERRORIORG				LOHVAKAS			
KAAME			EESTI NÄITLEJA				KIRJA- VAHEMÄRK			
RIVI					LEHEKÜLG OSA SAAMA		HEKTO- MEETER AGAR, HAKKAJA			
JÄRV SUURES JÄRVISTUS				PAIGUTI, TÜKATI VULKAAN JAAPANIS						PAPI
KÜTTEKEHA									TÄNAV KÜSISÕNA	
ENDINE			TEAT. VIISIL SÄILITAMA TRÜKK							
MÕISTE SELETAMINE TEMA ENDA KAUDU										
NSVL (INGL)					NATUKESE AJA EEST					

KUHU MINNA

● KINO

Haapsalu kultuurikeskuses: „Vau! Teade kosmosest” 22. okt kl 13, 23. okt kl 17.30, 24. okt kl 13. „Vari” 22. okt kl 15 ja 19.30, 23. okt kl 19.30, 24. okt kl 15 ja 19.30. „Pöörane robot” 22. okt kl 17.30, 23. okt kl 15, 24. okt kl 17.30.

● TEATER

Kullamaa kultuurimajas 29. oktoobril kell 11 lasteteatri Trumm etendus „Marss kuule”. Pilet 5 eurot.

● KONTSERT

Haapsalu kultuurikeskuses: 25. okt kl 19 Rainer Jancis feat. Maria Faust, „Tahkuna kaanon”, pilet 20.- Fientas.

Kullamaa Püha Johannese kirik 29. oktoobril kell 18 plaadisarja „Eesti orelid” Kullamaa kiriku oreli uue heliplaadi esitlus ja kontsert. Mängib organist Aivar Söerd. Kontsert on pühendatud Carl August Tantoni Kullamaa orelile 170. aastapäevale ja Rudolf Tobiase mälestuspäevale.

● MUUSEUMID

Haapsalu linnuse muuseum K-P 10–18. linnus.salm.ee.

Iloni Imedemaa teemakeskus K-P 11–17. www.salm.ee.

Haapsalu raekoda K-P 11–17. www.salm.ee.

Raudtee- ja sidemuuseum K-P 11–17. www.salm.ee.

Ants Laikmaa muuseum (Kadarpiku küla, Lääne-Nigula): R-P 11–16. www.salm.ee.

Rannarootsi muuseum (Sadama 32, Haapsalu) T-L kl 10–16. Muul ajal ettetellimisel, tel 5562 3993. www.aiboland.ee.

Rõude muuseum 1. oktoober – 1. mai avatud ettetellimisel roudemuuseum@gmail.com või telefonil 5683 1203, Maie.

Lihula muuseum on avatud 1. mai – 30. september T-L kl 10–17. Tel 509 9663. E-post: lihulamuseum@laaneranna.ee.

Hanila muuseum: ekskursioonid etteteatamisega. Tel 509 9663. E-post: hanilamuuseum@laaneranna.ee.

● NÄITUSED

Keskraamatukogus (Posti 3): laenutussaali vitriinides kunstnik Ülle Mesikäpa ehtenäitus „Kõik ei ole must-valge, elus on värvel” 30. oktoobrini.

Lasteraamatukogus (Wiedemanni 11): näitus „Sel päeval” 31. oktoobrini. Oksana Drachovska illustratsiooninäitus „Värvid kevadest sügiseni”.

Haapsalu linnagaleriis (Posti 3): Brenda Purtsaku näitus „Sisselõige” kuni 27. oktoobrini. Galerii avatud K-P 12–18.

Haapsalu kultuurikeskuses (Posti 3): TLÜ Haapsalu kolledži „Loominguline peatus: Haapsalu” 31. oktoobrini.

Haapsalu pitsikeskuses (Karja 25): 1.–31. oktoobril avatud viinaku näitus „Pits on ees”. Keskus avatud T-R 11–16, L 11–15.

Haapsalu kunstikoolis (Jaani 2): majagaleriis: 22.10–16.11 Haapsalu kunstiklubi sügisnäitus. Avamine teisipäeval, 22. oktoobril kell 17.30.

Kolmapäeval, 30. oktoobril kell 12–13 „Kunstiamps” – kohtumine ehtekunstnik Anneli Tammikuga + toiduamp. Galeriid avatud T-R 14–18, L 12–16. Tasuta!

Kullamaa kultuurimaja galeriis: Eesti piibliseltis näitus „Meie Isa palve läbi ajaloo. Kullamaa vakuraamat 500” 28. oktoobrini.

Kas nägid või kuulsid midagi huvitavat?

Saada vihje veebis www.le.ee või meiliaadressil info@le.ee.

LÄÄNEMAA LOOMADE VARJUPAIK

+372 523 8957
LAANEMAA@VARJUPAIK.EE

ANNETUSE SAAD TEHA, HELISTADES 900 7000. KÕNE HIND 5 €.

TOIDU PANK

Läänemaa toidupank kogub toitu puudust kannatavate leibkondade toetuseks Haapsalus ja Läänemaal.

Et toiduabi saada, võta ühendust kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötajaga.

Aitame koos!

Tel 5355 4330

OST

Ostan autosid, seisukord ei ole oluline. Tel 553 1989.

PUIT

Müüa kuiva, toorest ja metsakuiva puud, transport. Tel 505 5203.

Kandiline puitbrikett koos veoga, toome ka väiksemaid koguseid, soovi korral ladustame panipaika. www.briketivedu.ee, 507 8754.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalada. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Vedu hinnas. Müüa kuiva ja märga küttepuid. Pikkus vastavalt soovile. Tel 5666 0431.

KIRIKUTEATED

SEITSMENDA PÄEVA ADVENTIDE HAAPSALU KOGUDUS

L, 26. okt kl 11 piibli arutelu, kl 12 jumalateenistus jutlusega. E, 28. okt kl 19 „Avastades Piiblit”. Loeme koos piiblitlugusid.

EELK KOGUDUSED HAAPSALU

T, 22. okt kl 18.30 toomkoori proov (Jaani saal). R, 25. okt kl 9 hommikupalvus. Teenib emeritpiiskop Tiit Salumäe (Jaani kirik). L, 26. okt kl 16 „Piibel kõõgis”. Eelregistreerimine: Maria, 5358 3276. Piiblitunni peab Tallinna Jaani koguduse abiõpetaja Urmas Nagel (Jaani saal); kl 18 Taizé palvus. Teenivad vikaarõpetaja Kristel Engman ja õpetaja Urmas Nagel. Osaleb ka vend Taizést (Jaani kirik). P, 27. okt kl 11 jumalateenistus armulauaga. Teema: andke üksteisele andeks. Teenivad vikaarõpetaja Kristel Engman ja Tiina Kütt, organist Lia Salumäe (toomkirik); kl 13 jumalateenistus De la Gardie hooldekodus, teenib vikaarõpetaja Kristel Engman. **Eelteade.** P, 17. nov pärast jumalateenistust algab koguduse täiskogu koosolek koguduse nõukogu valimiseks. Täiskogu liikmed saavad valimas käia ka koguduse kantseleis K ja R 10–14.

Müüa 3meetrist küttepuid: must lepp, hall lepp, kask koos kohaletoomisega, miinimumkogus 15 tihumeetrit. Lisainfo tel 5829 3564.

Müüa küttepuid koos veoga. Info 5687 3966, timberexpert@online.ee.

Müüa kuiva saarepuud 40 ja 50 cm. Tel 520 2081.

AUTOD

Ostan teie igas seisus ja hinnaklassis auto, paadi, mototehnika, haagise vms. Romud kustutan registrist. Raha kohe kätte! Treileri võimalus. Tel 5552 2223.

TEENUS

Viin ära vanarauda, oksid, ehitusprahhi, mööblit jm. Teen lammutus- ja ehitustööd, puude langetamine ja muud tööd. Tel 5802 9660.

Hauaäärste ja -kivide paigaldus. Haudade hooldus ja muud kalmistutööd. Tel 557 3287, Jevgeni.

Puurkaevude puurimine ja projekteerimine. Vee- ja kanalisatsioonitööd ning septikute paigaldus. Rauaeraldus, filtrite paigaldus. Tel 521 7415, 504 2999, www.baltipuurkaev.ee.

Katuste renoveerimine/paigaldus. Plekk-, eterniit-, karg- ja bituumenkatused. Vihmaveesüsteemid, erinevate plekkide paigaldus. Saabtehtud OÜ, 5624 2511.

Ohtlike puude raie, võsalõikus ja kruntide puhastus võsast. Helista julgelt ja leiame lahenduse. Tel 5623 0373, Randy.

Ohtlike puude langetamine. Tel 5663 2968.

Korstnapühkimine ja pottsepatööd. www.laanekorsten.ee. Tel 553 1826.

Päikesepaneelide paigaldus; vihma-veerennide- ja katuste puhastus; muud eritööd. Kontakt 5783 4387.

MÜÜK

LEHMA KÖDUSÖNNIK 30 l /kott KUIV KÜTTEPUU 30, 40, 50 cm võrkotis. Tammaru Farm, info 523 8852, tg.ee.

Müüa käsipump kaevu, sobib aastaringelt kasutamiseks. Pump on külmakindel. 557 4792.

Müüa suuremas koguses turbabriketti. Hind kokkuleppel. Tel 5395 3196.

Toimetust kuulutuste sisu eest ei vastuta.

armulauaga kirikus. Teema: kahe riigi kodanik. Teenib õp Kari Tynkynen ja oreil Ivi Küla.

MARTNA

K, 16. okt kl 16 Lääne-Nigula valla liri kultuurinädala raames kõneleb vaimulik Jaan Tammsalu keldi palvemeest Martna kogukonnakohvikus. Sissepääs tasuta.

L, 26. okt kl 10–13 kirikupood on avatud (kogudusemajas).

P, 3. nov kl 13 jumalateenistus armulauaga (kogudusemajas). Martna kogukonnakohvik avatud tööpäevadel kl 11–14. Rohkem infot 5809 3633 (Küllike Valk).

RIDALA

K, 23. okt kl 16–18 koguduse kantselei on avatud (pastoraadis). P, 27. okt kl 13 pühapäevakooli tund; kl 15 jumalateenistus armulauaga (pastoraadis). P, 10. nov kl 14.15 koguduse täiskogu koosolek (pastoraadis). Vt ka ridala800.ee.

KARUSE

Jumalateenistused toimuvad iga kuu 1. ja 3. pühapäeval algusega kl 14 Karuse kirikus või Karuse kiriku talvekirikus.

VORMSI

P, 27. okt kell 11 jumalateenistus kirikus.

TEATED

Haapsalu linnavolikogu 34. istung toimub reedel, 25. oktoobril kell 14 volikogu saalis.

Istung jälgitav kodulehel: „Istungi ülekanded”.

Päevakord

1. Haapsalu linna eelarvestrateegia aastateks 2025–2028.
2. Loa andmine rahaliste kohustuste võtmiseks ja laenulepingu sõlmimiseks.
3. Loa andmine rahaliste kohustuste võtmiseks ja riigihanke korraldamiseks.
4. Loa andmine rahaliste kohustuste võtmiseks ja riigihangete korraldamiseks.
5. Nõusolek isikliku kasutusõiguse seadmiseks (Tuuliku tee, Haeska küla, Haapsalu linn).
6. Haapsalu linna arengukava aastateks 2023–2036 muutmise.
7. Linnavalitsuse info.

Eelnõudega saab tutvuda Haapsalu linnavalitsuse kodulehel: „Päevakorra teated”. Vastu võetud õigusaktid avalikustatakse dokumendiregistris „Õigusaktid”.

Jaanus Karilaid
volikogu esimees

Vallavara võõrandamine enampakkumisel

Lääne-Nigula vallavalitsus müüb enampakkumise korras Lääne-Nigula vallas Oonga külas asuva Matsu kinnistu 396632. Kinnistu koosseisu kuuluv katastriüksus 45202:001:0401 on 100% maatulundusmaa, pindalaga 6,24 ha.

4.12.2023 koostatud metsamajandamiskava andmetel on metsamaa pindala 6,17 ha, kasvava metsa tagavara 1433 tm, soovitatav raiemaht 1341 tm.

Enampakkumine toimub Timberi keskkonnas: <https://oksjonid.timber.ee/kinnistu/13823>.

Enampakkumine lõpeb 1.11.2024 kell 14.00.

Alghind 50 000 eurot.

Ostjal ei tohi ostu-müügilepingu sõlmimise hetkel olla Lääne-Nigula vallavalitsuse ees võlgnevisi.

Täiendav info pakkumise korraldamise või võõrandamise kohta: info@laanenigula.ee.

Lisainfo: https://adr.novian.ee/laane-nigula_vald/dokument/6479440.

Vallavara võõrandamine enampakkumisel

Lääne-Nigula vallavalitsus müüb enampakkumise korras Lääne-Nigula vallas Oonga külas asuva Matsu kinnistu 396632. Kinnistu koosseisu kuuluv katastriüksus 45202:001:0402 on 100% maatulundusmaa, pindalaga 11 763 m². Maa-ameti andmetel kõlvikutest moodustab metsamaa 10 237 m² ja looduslik rohumaa 1523 m². Maatükk paikneb avalikult kasutatava tee ja elektripaigaldise kaitsevööndites.

Enampakkumine toimub Timberi keskkonnas: <https://oksjonid.timber.ee/kinnistu/13829>.

Enampakkumine lõpeb 1.11.2024 kell 14.00.

Alghind 7500 eurot.

Ostjal ei tohi ostu-müügilepingu sõlmimise hetkel olla Lääne-Nigula vallavalitsuse ees võlgnevisi.

Täiendav info pakkumise korraldamise või võõrandamise kohta: info@laanenigula.ee.

Lisainfo: https://adr.novian.ee/laane-nigula_vald/dokument/6479409.

Vallavara võõrandamine enampakkumisel

Lääne-Nigula vallavalitsus müüb enampakkumise korras Lääne-Nigula vallas Oonga külas asuva Matsu kinnistu 396632. Kinnistu koosseisu kuuluv Tuka külas asuv katastriüksus 45202:001:0404 on 100% maatulundusmaa, pindalaga 3,5 ha. Maa-ameti andmetel kõlvikutest moodustub metsamaa 35065 m². Maatükk paikneb Matsalu rahvusparki Keravere sihtkaitsevööndis.

Enampakkumine toimub Timberi keskkonnas: <https://oksjonid.timber.ee/kinnistu/13837>.

Enampakkumine lõpeb 1.11.2024 kell 14.00.

Alghind 10 000 eurot.

Ostjal ei tohi ostu-müügilepingu sõlmimise hetkel olla Lääne-Nigula vallavalitsuse ees võlgnevisi.

Täiendav info pakkumise korraldamise või võõrandamise kohta: info@laanenigula.ee.

Lisainfo: https://adr.novian.ee/laane-nigula_vald/dokument/6479419.

Kui Sul on probleem või pole oma muret kellegagi jagada, on Sul võimalus abi saada

LÄÄNEMAA KRIISIABIKESKUSEST

Psühholoogiline nõustamine
515 9572 / 5560 2367

Esmatasandi psühholoogiline kriisiabi (eesti k) - 5671 4273

Esmatasandi psühholoogiline kriisiabi (vene k) - 552 0094

Nõustamine toimub telefoni teel, veebis või asukoht kokkuleppel nõustajaga, sh Kastani 7, Haapsalu.

Täpsem teave laanemaakriisiabikeskus. weebly.com/

Toimetust avatud E-R 8.00-16.30

HINGEVIUL
MATUSEBÜROO

BÜROO AVATUD E-R 10–15
KALMISTU TN 3A, HAAPSALU
TEL 58 503 340 (kontor),
5846 1111
www.hingeviul.ee
info@hingeviul.ee

Matusekorraldus Haapsalus ja Läänemaal, matuseteenused ja -tarbed, tuhastamine, haua- ja urnimatused, lahkunu transport surnukuuri (24/7 tel 58 007 504)

Teostame hauaplatside renoveerimis- ja hooldustööd Haapsalus ning Läänemaal. Müüme hauakive ja -piirdematerjale. Hinnapakkumine ja info: hingeviul@gmail.com / 58 503 340

Tuul puude ladvus tasa kiigub, me vaikselt leinas langetame pea...
Teatame kurbusega, et lahkus meie armas abikaasa, isa, vanaisa ja äi
SULEV KÜÜNARPUU
6.3.1956–19.10.2024.
Lesk ja poeg perega

Kesk ilusat sügist ja päikesekulda viis sind tee, kust tagasi ei tuld...
Südamlik kaastunne Enele abikaasa ja Markole perega isa, äia ja vanaisa
SULEV KÜÜNARPUU
kaotuse puhul.
Vend Kalev perega

Su elu nagu linnul tormis nii ootamatult murdus õhtu eel...
Südamlik kaastunne õpetaja Ene Künarpuule kalli
abikaasa
surma puhul.
Risti põhikooli 5. klassi õpilased ja lapsevanemad

Avaldame kaastunnet lähedastele
SULEV KÜÜNARPUU
lahkumise puhul.
Haapsalu jahtklubi purjetajad

Seal, kus sulgub eluraamat, algab mälestuste tee...
Avaldame sügavat kaastunnet Jaan Rajastele perega kalli poja
ANDRES RAJASTE
kaotuse puhul.
Kullamaa osavallakogu Kullamaa osavallavalitsus

Kallis Triin, südamlik kaastunne ema ja vanaema
JUTA SIIMUSTE
surma puhul.
Karmen

Südamlik kaastunne Enele ning poja perele kalli abikaasa, isa ja vanaisa
SULEV KÜÜNARPUU
kaotuse puhul.
Tõnis ja Viktor

Avaldame kaastunnet armsale kolleegile Ene Künarpuule
abikaasa
surma puhul.
Risti põhikooli pere

Südamlik kaastunne Jaan Rajastele perekonnaga kalli
ANDRES RAJASTE
surma puhul.
Eda, Helina, Merike, Raili, Kaja, Eike, Hiie ja Maret

Ja äkki katkes Su elulõng...
Jääme ikka Sind mäletama, hea
LAINA KULDIA
ja avaldame kaastunnet pojale perega.
Endised kolleegid Haapsalu 1. keskkoolist

Loe veebis online.le.ee.

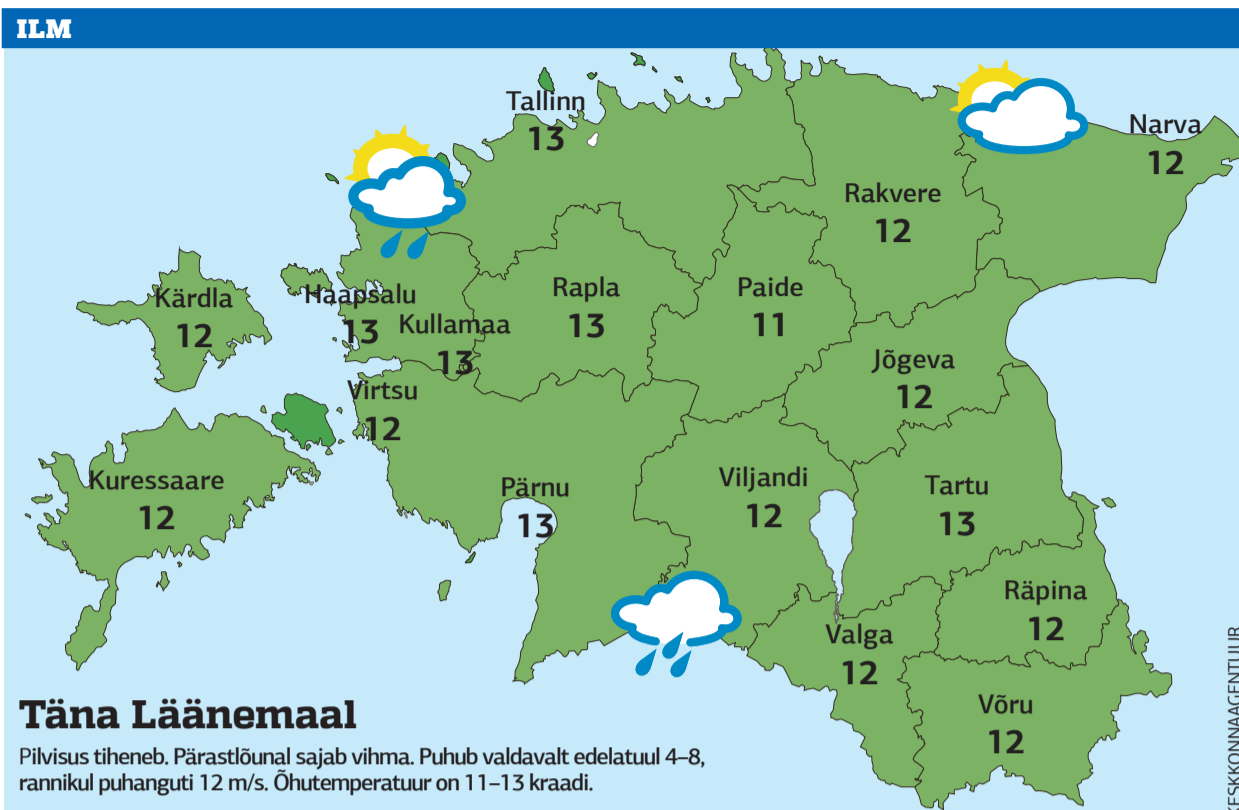
Palivere Helimelu sai aasta uustulnuka tiitli

Eesti keele instituut kuulutas välja 2024. aasta silmapaistvaimad eestikeelsed ettevõtettenimed, aasta uustulnuka tiitli sai Paliveres tegutsev hiiu kandle õpet pakuv ja rahvamuusikakontserte korraldav Helimelu OÜ.

Konkursile „Ehe Eesti – Eesti ettevõttele eesti nimi“ esitati sada kandidaati, keda hinnati tootmis- ja teenindusettevõtte, vabaihenduse, aasta uustulnuka, haridus- ja kultuuriasutuse, õpilasfirma ning rahvusdomeeninime kategooriates. Esimest korda kuulutati välja ka parima eestikeelse kaubamärgi ja rahva lemmiku tiitlid. Rahva lemmikuks krooniti vabaihendus MTÜ Segakoor HUIK!. Esile tõsteti 18 ettevõtet. „Kõiki neid ühendab see, et nad oma nime kaudu väärtustavad eesti keelt, mis tänapäevases angloameerika mõju-dega ärinimekultuuris pole sugugi enesestmõistetav,“ tõdes žürii esimees, keeleameti juht Ilmar Tomusk.

Alates 2016. aastast toimuv konkurss juhib tähelepanu avaliku ruumi võrkeelestumisele ja kannustab ettevõtjaid eelistama eestipäraseid nimesid.

LÄÄNE ELU

Täna Läänemaal

Pilvisus tiheneb. Pärastlõunal sajab vihma. Puhub valdavalt edelatuul 4–8, rannikul puhanguti 12 m/s. Õhutemperatuur on 11–13 kraadi.

Day	Temperature	Weather
Kolmapäev	8°...11°	Sunny
Neljapäev	8°...13°	Sunny with clouds
Reede	7°...12°	Sunny with clouds
Laupäev	6°...11°	Sunny with clouds

REINPAUL
OSTAME KASVAVAT ja LADUSTATUD VÕSA
Raiume võsast puhtaks kraavid, tee- ja põlluääred, lepikud, haavikud jne.
Info tel 5593 3899, kaido@reinpaal.ee
www.reinpaal.ee

Kui soovid jõuda potentsiaalse kliendini, siis tutvusta oma tooteid või teenuseid Lääne Elu veebis sisuturundusartikliga!

Lääne Elu
online.le.ee

Küsi lisa aadressil reklaam@le.ee.

Nüüd leiad Lääne Elu ka Tallinna bussijaama R-kioskist!

Osta teele kaasa või telli koju: online.le.ee/tellimine/

Üllata oma lähedasi Lääne Elu kinkekaardiga!
Kõige kallimale
Kinkekaart 12 kuud

Lääne Elu
35 aastat täppi pannud

Siin võiks olla sinu reklaam!

Tellimiseks võta ühendust reklaam@le.ee

KAS SINU ISAL LÄÄNE ELU JUBA KÄIB?

10. novembril on isadepäev, rõõmusta oma isa lehetellimusega!

Andres Ammase

ANDRES AMMASE
FOND
HAAPSALULE
PÜHENDUNUILE

Kooliõpetaja, ajakirjaniku, poliitiku ja dirigendi Andres Ammase (1962–2018) mälestuseks Eesti Rahvuskultuuri Fondi juurde loodud Andres Ammase fond annab välja **nelja stipendiumi**:

- Andres Ammase stipendium Läänemaal ja Haapsalule pühendunud inimesele
- väikese lugeja stipendium (koos Haapsalu lasteraamatukoguga)
- noore sportlase stipendium lootustandvale sportlasele ja tema treenerile
- Anneli Ammase hea ajakirjanduse auhind maakonnalehe ajakirjanikule

Annetuse saaja:

SA Eesti Rahvuskultuuri Fond

Pangakontod:

EE117700771000664610 LHV Pank

EE672200221001101347 Swedbank

Selgitus: annetus Andres Ammase fondi ja stipendium, mille heaks annetatakse

PS Annetused on tulumaksuvabad

Täname Andres Ammase fondi toetamise eest!